

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, iziml nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoli pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Boj za Celje.

Na Spodnjem Štajerskem se bje danes velepomemben boj in pogledi vsega slovenskega naroda so z napeto pozornostjo obrnjeni na Celje. V občenarodnem oziru je današnja državnozborna volitev v mestni skupini celjski najvažnejša, kar jih je letos bilo na Slovenskem, ker je Celje danes najvažnejša postojanka, za katero se naš narod bori.

Lahko se reče: Kdor ima Celje v rokah, je gospodar na Spodnjem Štajerskem. Nemci se zavedajo, da je ohranitev njihove nenaravne prevlade na Spodnjem Štajerskem samo dotlej mogoča, dokler imajo Celje v rokah. Če pade Celje, je tudi konec njihovega gospodstva, je konec umljivemu, dasi protinatorskemu pojavu, da igra na Spodnjem Štajerskem prvo vlogo mala peščica pristnih in posili Nemcev in da je proti tej peščici ogromna slovenska večina južnoštajerskega prebivalstva uprav brezpravna.

Prav tako kakor Nemci pa spoznava tudi Slovenci veliki pomen Celja in so vsled tega vse svoje delovanje osredotočili na zavzetje te postojanke. In to delo, ki se vodi sistematično, po dobrem predznanju in resnem načrtu, je rodilo že lepe uspehe. Slovenstvo v Celju se krepi in utrjuje od leta do leta. Nemci čutijo, da jim je začelo sape primanjkovati in bolj ko se majejo stebri njihove prevlade, huje in strastneje branijo svojo krivično posest.

Danes merijo Slovenci zopet svoje moči z Nemci. Danes se bje boj za celjski državnozborni mandat in sodeč po obupnih klicih nemškega časopisja je spoznati, da mora biti boj strahovit.

Nemci so doslej svojo posest vzdrževali v prvi vrsti s pomočjo c. kr. uradništva, sploh je uradništvo najzanesljivejša opora nemške stranke na Sp. Štajerskem in v vseh volilnih bojih kar se jih je doslej bilo, je uradništvo vedno kompaktno nastopilo za nemško stranko proti slovenskemu prebivalstvu. Storiło je to tem

laglje, ker je javna tajnost, da gleda vlada pri vseh uradniških imenovanjih na Sp. Štajerskem vedno v prvi vrsti na politično in narodno mišljenje uradnikov in da so slovensko misleči uradniki postali že prave bele vrane. Vse to se godi, da ima nemška stranka večjo moč in da se slovenstvo oslabi kolikor je le mogoče.

Tudi pri današnjih volitvah — o tem ni treba dvomiti — pojde uradništvo polnoštevilno v boj za nemško stranko in samo ob sebi se umeje, da pojde s to stranko tudi tista jata nemškoradikalnih avskultantov, katere je grof Gleispach — seveda le „slučajno“ pred volitvami — poslal v Celje, učiti se — slovenskega jezika, ali vzlic temu je mogoče če tudi ne gotovo, da pade danes Celje.

Razložek mej slovenskim in nemškimi glasovi v celjski skupini se krči od volitve do volitve. Že pri zadnjih volitvah l. 1897 so Nemci le iz težka zmagali. Tedaj je dobil slovenski kandidat dr. Juro Hrašovec 508 glasov, nemški kandidat dr. Jos. Pommer pa 640 glasov. Pommer je toroj zmagal in sicer z večino 132 glasov, ali državno sodišče mu je to večino znatno skrhilo. Z razsodbo z dne 8. julija 1897, št. 214 je namreč državno sodišče razveljavilo 48 za nemškega kandidata oddanih glasov, ker so bili dotični volilci protizakonito vpisani v volilski imenik. Pommer je toroj l. 1897 zmagal samo z večino 84 glasov.

Vsled davčne reforme se je mej tem tudi v celjski mestni skupini število volilcev znatno pomnožilo in so se s tem zboljšale šanse slovenskega kandidata. Nemci so to strahoma zapazili. Zagnali so grozen krik in zajedno na vse mogoče načine, v prvi vrsti s sleparstvom, poskusili osigurati si zmago tudi pri tej volitvi.

Nemci so sleparili pri sestavi volilnih imenikov tako, da kaj tacega menda svet še ni videl. Vpisali so v volilni imenik vse polno nevolilcev. Vpisali so inozemce, vpisali nedoletne davkoplačevalce, in vpisali vse polno tacih ljudi, ki nimajo volilne

pravice, ker ne plačajo predpisanega davka. Vsled slovenskih reklamacij je bilo samo v Celju samem iz volilnega imenika izbrisanih 68 tacih vtihotapljenih „volilcev“, koliko jih je pa še vedno ostalo, to si lahko misli, kdor se je kdaj bavil z reklamacijami in spoznal velike težave pri tem postopanju. Značilno je, da je celjski mestni urad izpustil iz volilnega imenika tudi slovenske uradnike, ki že leta in leta v Celju prebivajo, ni pa pozabil vpisati tistih, šele pred nekaj tedni v Celje došlih avskultantov, katere je poslal grof Gleispach tja učiti se slovensčine.

Slovenci spodnještajerskih mest in trgov imajo torej danes sila težavno stališče. Ako store vsi, prav vsi, svojo narodno dolžnost, ako nobeden ne izostane in nobeden ne omahne, potem je gotovo, da zmaga dr. Dečko. Ali v očigled strahovitemu terorizmu nemške stranke in v očigled ogromnim denarnim sredstvom, ki jih ima na razpolaganje, se bojimo, da omahne ali se da preplašiti ta ali oni slovenski volilec.

Razložek mej slovenskimi in nemškimi glasovi pa na noben način ne bo velik. Tudi če pade dr. Dečko ne bo imela nemška stranka vzroka triumfirati, zakaj volitev pokaže gotovo, da se je slovenstvo v celjski skupini mest in trgov zopet ojačilo, in da se je število slovenskih glasov zopet pomnožilo. V tem pa obstoji jamstvo za lepšo prihodnost, jamstvo, da pride zanesljivo trenotek, ko bomo radostnega srca vskliknili: Celje je padlo!

Uzoren sodnik.

Iz Vipave, 8. januarja.

Kazenski sodnik vipavski pristav g. Jurij Polenšek podal nam je s svojim poslovanjem — zlasti s preiskavo v goški aféri — že toliko dokazov o svoji ne prevleki sposobnosti, da že prav navadni kmetje glasno govore, da tako ponižnega adjunkta Vipava še ni imela.

Služaj, o katerem hočemo tu govoriti,

je pa naravnost tak, da smemo in moramo kot enakovredni davkoplačevalci od justične uprave naravnost zahtevati, da nam da sodniškega pristava, ki bo znal svoje mesto spodobno in dostojno izpolniti ter ugled sodstva varovati, kajti Vipavci nodedmo biti še nadalje „Versuchskaninchen“ malosposobnemu uradniku, zlasti kadar se gre za človeško zdravje, kakor v tem slučaju.

Nedavno prignal je orožnik k sodišču neko moško bitje s polomljeno in posušeno roko, in ki je bilo sredi zime oblečeno, le v srajci in v hlačah. Pristav Jurij obdodil je to podobo 7 žalosti menda radi klatarjenja v 3 tedenski zapor in jo tudi takoj po obsodbi v zapor vtaknil. Jetniški sluga sprevidel je takoj to, za kar so bili pristavovi možgani preslabi, namreč, da je kaznjeneč budo umoboln, ter pristava o tem obvestil, ki pa ni hotel ničesar o tem slišati. Na neprestano prigovarjanje jetničarjevo dal je vendar končno kaznjenečovo stanje preiskati po zdravniku, ki je seveda takoj težko umobolnost konstatoval. Mesto, da je sedaj pristav Jurij domovno občino Vrabče povabil, da jej izroči umobolnega Skapina — tako se je siroté zvalo — izpustil ga je 7. decembra ob 5. uri popoldne iz zapore, dasi je bil na pol nagin v takem duševnem stanju, da je bil očevidno človeškega varstvanujno potreben. Obsodba in zapor delovala sta vidno na bolnika, ter se iz zadane strahu skril v vipavski gmajni „Klajnik“, kjer je na pol nag in brez hrane več dnij in več nočij prezebal ter dne 10. decembra vsled mraza in lakote kakor živinče poginil. Dne 9. t. m. so ga ljudje še od daleč videli, a naslednjega dne so ga našli mrtvega.

To postopanje pristavovo obudilo je največjo ogorčenost, in ostro se je kritikovalo, da ni utegnil ta „unicum“ mejkranjskimi sodnimi pristavi posvetiti več po-

LISTEK.

Roparska romantika XX. stoletja.

(Konec.)

Njegovi rojaki pa so se razdelili v dve stranki. Prva je bila prepričana, da je Musolino docela nedolžen in obsojen po krivici. Druga pa je trdila, da dvajsetletni delavec, ki je bil dotlej pošten in priden, če tudi je kriv poskušenege zavrtnega umora, tako hude kazni nikakor ni zaslužil.

Ljudje trdijo še danes, da so bile tri priče podkupljene z žitom in oljnim oljem, ter da je dal župan sanstefanski iz osebnega sovraštva Musolinu najslabše spričevalo o nramnosti.

Te krive priče in župan pa so Musolina pokopale...

Giuseppe Musolino je bil zaprt v kaznilnici Gerace Marina. To je docela moderno poslopje, iz katerega kaznenec navidezno absolutno ni možno ulti.

Ali slučaj je hotel, da so bili v kaznilnici takrat le štirje kaznenci. Stari ravnatelj jetnišnice je dal zapreti vse štiri v isto ječo. Kakor hitro pa so bili skupaj, so se spravili nemudoma na — delo. Z lesenimi koščki, s prsti in s staro žlico so prekopali zid, zlezli skozi luknjo po vrvi, ka-

tero so napravili iz rjuh, na dvorišče, od ondi pa so ušli preko dveh zidov v — svobodo.

Ali Musolino sam se je rešil. Dva njegova tovariša so karabinierji kmalu zopet ujeli, tretjega pa so ustrelili.

Musolino pa se je odpravil nemudoma, da poišče svoje sovražnike, ter da se maščuje krvavo za krivico, katero so storili njemu in njegovi ljubici.

In Musolino — pristen sin svoje zemlje, svoje sanstefanske domovine — se je maščeval grozno!

Najprej je poiskal svojega javnega tožitelja; a ta se je izselil. Osveta Musolina je zadela torej njegovega sina.

Ta mladenič — pripoveduje italijanski pisatelj Roberto Bracco v „Neue Freie Presse“ — je šel nekega dne s svojim strijem v gozd ter je vodil seboj dve muli, s katerima se je hotel vrniti, ko bi ju otovorila z ogljem. Musolino je stopil pred nju ter ju vprašal, ali ga poznata. Mladenič se je zgrudil na kolena in prosil milosti, strij pa je jecljal nerazločne besede.

„Deček, pustil bi te živeti“, je dejal Musolino, „ako bi se mogel maščevati nad tvojim očetom. Vem, da si nedolžen. A tudi moja nedolžna sorodnica je morala umreti po krivdi onega ničvredneža, ki je tvoj oče. In jaz sem bil tudi nedolžen obsojen. Vse to poplačujem takole!“

In puška je počila dvakrat, — mladenič in strij sta bila mrtva.

Več dni ni bilo nato slišati ničesar o Musolinu. Toda mudil se ni daleč San Stefana. Mislił je na novo osveto ter iskal občinskega stražnika, Alessia Chirica, ki ga je prijel, trpinčil in odvedel v Reggio. In Musolino ga je dobil v svojo pest, ga neusmiljeno pretepel, zvezal, ga suval brezsrčno ter kričal nad njim: „Ali te imam, svinja!“ — Storił je svojemu mučitelju vse, kar je storil Chirico njemu, nato pa ga je ustrelil.

Ali Musolinu še ni bilo dovelj osvete. Ustrelil je neko žensko, ki je — podkupljena — pričala pred sodiščem po krivem proti njemu. Dva kmeta, ki sta ga zalezovala, da bi ga izročila karabinierjem, je zadela ista usoda. Nato je poiskal še dve priči, ki sta izpovedali pred porotniki lažnjivo proti njemu, ter ju sredi polja ustrelil.

Potem pa se je zatekel Musolino v hribovje Africa in Roccaforta. Vlada je razpisala na njegovo glavo desetisoč lir ter poslala loviti ga celo vojsko radarjev.

Visoka nagrada je preslepila tudi nekega Musolinovega prijatelja. Kakor Judež lakarjot se mu je hlinil ta kmetiški mladenič, mialeč, da zvači Musolina v pest karabinierjev. Ali Musolino, ki je že prišel s svojih gor, je spoznal izdajstvo. Vzel je prijatelju puško, poslal njegovo dete proč ter

dejal: „Hotel si me izdati, zato zasluži smrt! A tvoji otroci se mi smilijo. Pustim te živga, toda tole sprejmi za spomin.“

In ustrelil je ovađuha v noge. Nato ga je zavil v njegov plašč, ga nesel v hišo in — izginil.

A še neki drug prijatelj je hotel izdati Musolina. Tudi ta je zvalil beguna na kraj, kjer bi ga bili prijeli karabinierji. V znamenje, da sta na mestu, pa je prijatelj izdajalec prižgal vžgalico. Musolino pa je spoznal nastavljeno past, ustrelil izdajalca in ušel. Kakor dež so se vsule za njim kroglice karabinierjev, a zadela ga ni nobena. Naslednjega jutra pa ga je našel neki karabinierec. Musolino ga je pozval, naj odide, sicer ga ustreli. Karabinierje pa je pomeril nanj, ali še predno je sprožil, ga je zadela Musolinova kroglica, in mrtev se je zgrudil.

Vlada je sedaj nagrado na Musolina povišala na tridesetisoč lir, a zaman... Nihče ga ni mogel ujeti ali raniti, dasi ga lovi cela armada karabinierjev in več oddelkov vojakov.

Musolino pa si išče med tem novih žrtv. Nedaleč San Stefana je zabodel župana, ki je bil izročil porotnemu sodišču neugodno spričevalo o nramnosti, o njegovem dotedanjem življenju. Nato je Musolino zabodel še nekega svojega zaupnika, ki ga je zvalil v neko jamo, da bi ga izročil po-

zornosti umobolnemu siromaku, dočim je obče znano, da je posvečeval največjo pažnjo za reči, ki z njegovim poslom ničesar opraviti nimajo.

Toda ne le v tem pogledu moramo tega sodnega pristava javno ožigosati, nego pribiti k oramo tudi njegovo politično rogovljenje. Obče je znano, da je ta mož, počasen in nesposoben delavec; ni pa tako znano, da hodi agitirat ob volitvah za klerikalno stranko, da je v družbi z župnikom Koširjem dajal v Vrhpolji klerikalnim volilcem za vino, da je na dan volitve pil s klerikalnimi barabami pri Silvestru „jenuš“, da je stalen pomočnik župnikoma Koširju in Mezgu pri volilni agitaciji, ter da ga župnik Košir mej uradnimi urami speljuje na agitacijo v klerikalne gostilne, mej tem ko sodni spisi na mizi nerešeni leže. Čemu plačuje država takega uradnika? Proč z njim, vsaj proč od nas, in zanesljivo pričakujemo od justične oblasti, da nas kmalu reši tega človeka, kajti par let potrpljenja je več kot dovolj potrpljenja, in ako bo vsak sodni okraj toliko z njim potrpel, utegne mož vsaj najboljšo dobo posvetiti državni službi!

Državnozbornske volitve.

Slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani. Sklicujoč se na paragraf 19. tisk. zakona zahtevam z ozirom na dopis, objavljen pod zaglavjem „Elbertova kandidatura“ v št. 299. lanskega leta Vašega lista, da sprejmete v prihodnji številki na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da so na pokopališču vrata zaprta; res pa je, da ima veliko družin svoj lastni ključ do malih vrat, velika pa so odprta do trde noči. 2. Ni res, da trava previsoka zraste in da se ne vidijo grobi naših dragih umrlih in jih ni mogoče najti; res pa je, da se je trava prav velikokrat pokosila in da ravno g. prošt z vso strogostjo in natančnostjo gleda na red in snago na pokopališču. 3. Ni res, da travo s pokopališča uživa proštova živinca ali da ima g. prošt od tega kak dobiček; res je pa, da proštova živina tudi ene bilke te trave ni povžila. V Novem mestu dne 10. prosinca 1901. Fr. Sal. Watzl, vikar, kot oskrbnik pokopališča. — Ali je to vse, kar je imel prošt povedati na naš članek?

V Ljubljani, 11. januarja.

K položaju.

Dunajska „Reichswehr“ je prinesla včeraj članek, v katerem konstatuje, da se je število narodnih radikalcev med vsemi strankami pomnožilo ter da se zategadelj ni nadejati, da bi mogel bodoči parlament v miru in redu dognati narodno vprašanje. Nemške stranke se bodo sedaj še hujše zavzemale za hegemonijo nemščine, druge stranke pa bodo še odločnejše potezale za enakopravnost vseh jezikov. Posledica tega bode še strastnejši in in neizprosnejši parlamentarni boj. Ruske „Novosti“ so dobile z Dunaja dopis, v katerem se iz-

liciji... Musolino je pregledal doslej vsakega izdajalca ter ušel vsaki nastavljeni pasti!

Zadnja žrtva Musolina je bil neki župan, ki je proti njemu pričal krivo. Tudi tega je ubil.

Od tedaj pa se klati Musolino s puško na rami po Apeninih. Krade ne in ne nadleguje nikogar. Na gorah pa obdaje z napol divjimi pastirji, ovčarji in kozarji, ki ga časté kot junaka in nedolžnega preganjenca. Pri teh pastirjih dobiva Musolino hrane in skrivnišča, razni bogati fanatiki, sovražniki oficialne pravice, pa ga zalagajo z denarjem.

Med narodom, ki je prepričan, da je Musolino nekriv, so se rodile neštete pripovedke in pravljice o njem. Sam sv. Jožef — tako pripovedujejo — ga je rešil iz ječe ter ga sedaj ščiti in varuje vsega hudega. In po italijanskih mestih se pojo pesmi in balade o Musolinu, našel pa se je celo dramatik, ki je dal usodi Musolina dramatično obliko. Ta drama navdušuje sedaj tisoče in tisoče.

Neka tajna družba med planinskimi prebivalci, „Camorri“ slična „Pisciottaria“, ki ima svoje tajne znake in pozdrave, pa skrbi, da se Musolinu ne zgodi nič zlega, kadar pride v dolino. In tako se Musolino brez nevarnosti celo zabava. Ženskam pa se izogiblje, ker jim ne zaupa... A vendar

raža isto mnenje, da bodoči parlament ne bo prav nič boljši od razpuščenega. Razmerje med Čehi in Nemci je ostalo neizpremenjeno sovražno. Parlament se brččas zopet zaključil in § 14. bo dobil še večjo veljavo. Edina rešitev Avstrije bi bilo razširjenje volilne pravice. A tega si Koerber ne bo upal povzročiti.

Dogodki na Kitajskem.

Sedaj so baje odpravljeni tudi zadnji pomisleki in poslednji upori kitajkega dvora radi diktiranih mirovni pogojev in princ Čing in Lihungčang bodeta mogla končni protokol že tekoma par dni podpisati ter s tem formalno sprejeti obveznost, da se izvrše vse zahteve mednarodnih vlasti. Ali če tudi bode mir kmalu officialno sprejet, boksarji vendar ne dajo miru, nego so nasilni in predrzni kakor ob početku nemirov. Maršal grof Waldersee je sporočil 7. t. m. iz Pekina: 3. t. m. z naskokom osvojena trdnjava Hophu in bližnji Szehaiku sta bila glavni zbirališči novoorganiziranih boksarskih tolpe, ki so — močni 1000 mož — strahovali okolico in nameravali marširati v Jenking-Tšansping, ki je 38 km severozahodno Pekina. Kolona Pavel se je 5. t. m. v Jenkingu zopet združila s svojim topničarstvom, ki je med tem preiskalo okolico Čingčenga Thumnja in Hailajja ter pri Thumnju pregnala kitajsko konjenišvo. Pri Mynenu zbrani ostanki boksarjev so pobegnili v Fenguing. Nemci so odposlali dve kompaniji v bližino grobov Mingov, odkoder se sporočajo nemiri. Boksarji torej še ne dajo miru in grof Waldersee je storil prav, ko se ni dal preslepiti od Kitajcev, ki so zahtevali premirje, češ da bo potem mir.

Vojna v Južni Afriki.

Skoraj mesec so že Buri v Kaplandiji, in vendar se ni zgodilo proti njim še nič izdatnega. Število Burv pa se množi od dne do dne in jih je danes baje že okoli 13 000. One Holandce, ki bi se branili, pridružiti se, hočejo baje Buri prisiliti. Buri imajo izborne konje, ponije iz dežele Basutov, ki so zadovoljni s travo, in streljiva v izobilju. Angleški težki konji pa so nerabni, ako ne dobivajo ovska in koruze. To dejstvo je velike važnosti. Zahodnji kor je baje že zasedel Clanwilliam, kolona Hertzoga pa vdira preko Sutherlanda v Ceres, kjer se bodeta oba oddelka združila ter prodirala proti Kapstadtu. Buri torej lepo po določeni načrtu napredujejo ter se bližajo Kapstadtu nevdržno tako, da vlada v Kapstadtu velika razburjenost. Ker se bojé, da bi Buri porušili vodovod, so Angleži zastražili vse vodovodne naprave. Ker primanjkuje aktivnih angleških vojakov, se snujejo po kaplandskih mestih meščanske garde, prostovoljski oddelki topničarjev in oboroženih kolesarjev. Angleški koloni polkovnikov Greenfell in Williams, ki sta bili vsaka za se preslabi, sta se morali zjediniti v Middelburgu. General Brabant išče prostovoljcev, da jih formira v „letečo kolono“ in jih postavi pod poveljništvo polkovnika Gorringa, ki naj bi ščitil vzhodno in zahodno železniško progo. Renterjeva agentura poroča, da je položaj v Kaplandiji

ga ljubijo priproste Italijanke ko ideal moža, ki ni storil nikomur nič žalega, ako tega ni zaslužil, ter mu prinašajo hrane, obleke in vsega, česar si želi. Časti, ljubi in brani pa ga tudi ves italijanski narod v Kalabriji, v Reggio in Cosenzi.

* * *

Romantika, ta višnjava, čarobnoduh-teča cvetka srednjega veka, se je oživela iznova. V Italiji se je dvignila iz groba, sveža in zdrava, da navduši pesnike, narodne in umetne, zase kakor jih je ob času turnirjev in trubadurjev. Romani, epi in drame o roparskih junakih, o idealnih morilcih, o oboroževanih, pravico in resnico ljubečih zločincih se bodo porajali kakor v časih, ko sta preplavljala svet s svojimi romani W. Scott in oče Dumas ter je Auber komponiral svojega „Fra Diavola“.

In Giuseppe Musolino bo najmlajšim poetom tip, okoli katerega se bo ovijala bujna domišljivost z novo ljubeznijo... Roparska romantika XX. stoletja je nastopila torej takoj z novim početkom efektno in brez ozira na najmodernejšo dekadentsko blaziranost. In zdi se, da jo je človeštvo veselo ter si želi, da bi ji ostala ohranjena, prav kakor žele lepe, črnooke Italijanke, da bi jim ostal ohranjen lepi in junaški nesrečnež — brigant Musolino! M. K.—k.

tako napet, da je treba Burom dobiti samo majhno bitko in vsi Holandci se dvignejo kot eden mož zoper Angleže. Angleški naseljenci po holandskih vaseh beže v Kapstad. Lord Kitchener bi potreboval baje še 60 000 mož. Ali kje naj jih angleška vlada vzame? Edina pomoč in rešitev so ji še kolonije. Ako ne pošljejo te dovelj čet, je Anglija s svojim pomnoževanjem armade pri kraju. V Natalu so dospeli Buri zopet prav blizu Ladysmitha. „Standard“ poroča, da ima 1/2 vseh angleških čet opravka s straženjem železniških prog in raznih garnizij; samo majhni oddelki konjenikov morejo preganjati sovražnika. Angleži imajo v Južni Afriki okoli 200 000 mož. 50 000 jih leži bolnih in ranjenih po bolnišnicah. „National Review“ konstatira, da je bilo samo v 13 bitkah ubitih in ranjenih 4278 Angležev, a 5905 ujetih. Vsega skupaj se je doslej udalo 7472 mož izmej moštva in 292 častnikov. Najnovejše brzojavke poročajo, da se je Krügerjev vnuk, Eloff, mudil več dni v Londonu ter imel z mnogimi liberalnimi peslanci pogovore radi miru. „Daily Mail“ je dobil iz Kapstadta brzojavko, ki trdi, da ne vzbuja položaj nikakih skrbi (?), pač pa mnogo razburjenja. Boji v Kaplandiji bodo trajali brččas več mesecev. Položaj zahteva, da se dovoli Kitchenerju nemudoma vsaj še 25 000 mož. Ako se proglasi v Kapstadtu obsedno stanje, se pripravljajo konzuli že sedaj, da preskrbe tujcem popolno varnost. Lord Kitchener je brzojavil 9. t. m. iz Pretorije: Buri so v noči 7. t. m. v gosti megli naskočili hkratu angleške posadke v Belfastu, Wuederfonteinu, Nooitgedachtu, Wyldfonteinu in Panu, toda posadke so jih po hudem boju zavrnille. Angleži so imeli 21 mrtvih in 62 ranjenih, Buri pa 24 mrtvih. Kapstadtska poročila trdijo, da je Dewet že došel v Kaplandijo, kjer bo vodil operacije sam. Iz Haaga poročajo, da organizira dr. Leyds, transvaalski poslanik, akcijo v podporo gibanja v Kaplandiji.

Dopisi.

Iz Ponikve ob južni železnici, 9. januarja. (Farovška godla v „Slovenču“.) Dolgo so kuhali v našem farovžu godlo, sedaj so jo pa vendar le skuhali in postavili na „Slovenčev“ mizo in povabili ponkovške kmete, da jo povžijejo. Bog žegnaj farovško godlo in dobro naj vam tekne ponkovški kmetje! Saj to tudi ni navadna godla, katero so skuhali naši žegnani kuharji, to je nekaj posebnega, to je godla s kajnuhom. Žalibože je kajnuh suh in izstradan, toda tembolj je mastna godla. Ko bi bil kajnuh popred jedel farovške piške, bi bil tudi bolj debel, in kmetje bi bili dobili tolstega kajnuha v godli. Ubogi kajnuh, kako si usmiljenja vreden! Izstradan si, pa vendar so te gospodje zadavili in oskubili. In kako ginjaivo in občutljivo so to spravljali naši gospodje, nič ga neki ni bolelo kajnuha, ko so mu izruvali perje in ga vrgli v godlo, da se je z godlo vred kahal. In kako so mešali to krvavo zmes! Da bi bila godla bolj prikupljiva in da bi kmetom bolj dišala, poklicali so obrtni kuharji tudi še kakega kmeta v farovško kuhinjo in mu dali veliko kuhalnico v roke, da je godlo malo premešal. In kako so mešali Hotunski, Zagojski in Tičevski. Kajnuh pa je plaval v črni godli in vsak ga je s kuhalnico prevrnil. Največje veselje sta imela dolgopeti kaplan, ki je kajnuha ujel in blagi, obče priljubljeni fajmošter, ki je dal zaklati najbolj debelega farovškega prešiča, da je dobil kri za godlo. Dolgo so res kuhali godlo ali sedaj je že skuhana in tudi že na mizi, okoli katere sede vsi ponkovški žegnani gospodje, njihova zlahta in več drugih farških petolizcev. Kaplan je dobre volje in vesel si mene roke, da se je godla tako obnesla. Kmetje segajo po godli in jo mečejo v se in radovedno gledajo „kaj se bo zgodilo s kajnuhom“. Sedaj vstaneje gospod fajmošter in zabodejo velike vilice v kajnuha in ga vržejo na lesen krožnik, in ga raztrzan čirajo. Kaplan je dobil šiško, Hotunski glavo, Tičlovski frfulto in tako naprej, vsak jeden košček, župnik sam pa se je spravil na konja. In obirali so tega suhega kajnuha, da so se kosti kar svetile, zraven pa so pili čistega „Pukelbergerja“ iz kaplaneve kleti. Tudi govorilo se je pri godli in prve besede so izpregovorili gospod fajmošter. Bile so ginjaive in občutljive be-

sede, ki so prišle iz blagoslovljenih ust in še celo sv. Štefana so posnemali s tem, in so za svoje sovražnike Boga prosili. Brumne duše, ki so se bile najedle godle, so se pri teh besedah kar jokale. Res huda se godi fajmoštru, odkar zabaja „Rodoljub“ na Ponikvo in ga ljudje berejo. Grde in surove stvari iz farovžev pridejo na dan in to boli. Ljudje sedaj zvedo, da imajo tudi duhovniki grešno kožo in da niso tako sveti, kakor se delajo. Kmetje so njim sedaj vse verjeli in so vse storili kar so fajmoštri hoteli. Zakaj? Naš župnik so rekli: „Saj ne vedo, kaj delajo“. Res, kmetje ne vedo, kaj delajo, ker tako slepo verjamejo farovškim gospodom, ki imajo roke vedno proti sebi obrnjene. Bridko so tožili fajmošter svojim godlarjem kaj morajo vse prestat in pretrpeti, pri tem pa se jim je svetil obraz in tresel trebuh in videlo se je, koliko morajo trpeti, in kako jih križ boli od težkega dela. Ko je fajmošter olajšal svoje srce, je odprl kaplan svoja široka usta in začel govoriti o rajnem Kajnuhu. Povedal je, da ga je dobil, ko je ravno v župnika kremplje zasadil, ki je bil zastokal, da je še kmete po fari zabolelo. O grozni Kajnuhovi kremplji! Sedaj je vse dobro. Kajnuh je zadavljen in oskubljen in nič več ne bo kazal svojih krempljev. In tako je tudi prav. Kaj bi bilo, če bi bil Kajnuh našega fajmoštra razmesaril s kremplji. Po sodnijski poti bi ga podili ponkovški kmetje. In kaj je še vse povedal naš kaplan o Kajnuhu? Dejal je, da je bil kajnuh zato tako izstradan in suh, ker ni pil blagoslovljene vode in ni dobil edri pri dobrih ljudeh. Gospod kaplan naj ne skrbi za Kajnuha, oni si bodejo že pridobili živeža in ne bodejo jih pasli kmetje s turšico in s pšenico in jih zalivali z vinom, kakor črne gavrane. Tudi o kreditu je govoril nekaj gospod kaplan svojim poslušalcem pri godli. Tukaj pa naj najpopred pometa fajmošter pred svojim pragom in naj plača popred svoje dolgove. Slabo so jo pogodili ponkovški kmetje v talarju, ki so pri godli začeli govoriti o kreditu. Fajmošter se je zibal na stolu in videlo se mu je, da mu je to neprijetno in tudi kaplan je bil vznemirjen, ker je nekdo omenil tri božje čednosti ko so se pri imenovanju tretje čednosti uprla očesa vseh godlarjev na njegovo lice. Ko je bila godla pojedena in Kajnuh obran, prekleli so še enkrat vsi godlarji kajnuha in njihove pomagače, in so kmetje izrekli svojo zahvalo za godlo in večno udanost in zvestobo svojim rejenim farovškim prijateljem in se razšli. Prihodnjč bodejo v farovžu pekli kozla, ki nosi na rogeh farje. — Kmetje, ki niste bili tako srečni, da bi bili jedli v farovžu godlo, bodite potolaženi, kajti godla ima svojo moč in povzroča hudo ščipanje po trebuhu in še kaj drugega, če ni dobro papricirana. In to farovška godla ni bila.

Iz Rečice na Paki, 10. januarja. „Slovenski Narod“ je v št. 7. priobčil dopis, v katerem je gotovo po pomoti rečeno, da je g. župnik Ramor dne 3. t. m. v moji gostilni ljudi napadal in prepričeval. Res pa je, da je bil on takoj pri vstopu nekaterih silno razburjenih volilcev inzultiran in izzivan, na kar je seveda reagiral. Tudi nisem nikdar opazil, da bi se omenjeni gosp. župnik v tukajšnji gostilni (namreč moji) v Šmartnem pri Rečici nesposobno vedel ali ljudi hujskal. Ali je obnašanje g. Ramorja po drugih gostilnah, zlasti v Mozirju, res takšno kakoršno je bilo popisano, mi ni znano, in me tudi ne zanima.

J. Krajnc.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. januarja.

— Državnozbornske volitve na Koroškem. Tužna nam majka. Pri včerajšnji volitvi iz kmetijskih občin so Slovenci izgubili jedini mandat ki so ga imeli. Leta 1897. z velikanskimi težavami izvojevani mandat kmetijskih občin Celovce Velikovec nam je bil včeraj odvzet. Kandidat nemških nacionalcev Anton Tscharre je izvoljen. Odanih je bilo 223 veljavnih glasov. Tscharre jih je dobil 141, kandidat narodne slovenske stranke le 82. O vzrokih tega strašnega poraza bomo še govorili. Tudi v vseh drugih kmetijskih občinah so bili voljeni poslanci, ki pristopijo klubu nemških nacionalcev. V Št. Vidu ob Zili je bil voljen Tschernigg, v Spitalu je pri ožji volitvi zmagal Wernisch. V Beljaku je officialni kandidat nemških na-

cionalcev propadel in je bil voljen samostojni kandidat kmetijske stranke Orasoh, ki pa tudi pristopi nemškonalacionalnemu klubu.

— **Verska šola.** „Učiteljski Tovariš“ poroča: Katehet na deželi (kraj in ime danes zamolčimo) je po volitvi vse otroke, deklice in dečke, tistih očetov, ki so volili napredne kandidate, tako pretepel v šoli, da so revčki vsi črni in klobasasti prišli domu. Vsa stvar se je naznanila deželni vladi, ki jo je odstopila okrajnemu glavarstvu in to pa sodnji. Taki so torej klerikalci kot „prijatelji“ šole! „Slomškarji“ in „Slomškarice“, ali vas ni sram, da se ba vite s to črnhasto drhaljo? In to ni jedini slučaj! Somišljenike prosimo, da nam vse take in jednake slučaje nemudoma naznani, da jih naznamo tam, kjer bo izdalo. Prosim.

— **Z Dunaja** se nam poroča, da je bilo truplo umrlega g. Frančiška Šukljeja dne 9. t. m. ob 2. uri popoldne v stolni cerkvi pri sv. Štefanu blagoslovljeno. Ob določeni uri zbralo se je v cerkvi mnogo odličnega občinstva, zlasti slovenskega in češkega, katero je hotelo mlademu možu, čegar življenje je uprav tragično končalo, izkazati zadnjo čast, užaljeni rodbini pa izraziti sočutje. Blagoslovljenju prisostvovali so med drugimi: minister Rezek, sekijska načelnika grof Pace in vitez Schrott, nemški konzul Vivenot, dvorni svetniki prof. Jagič, Plazek in pl. Globočnik, sekijski svetniki Fesch, Hye in Zavadil, vladni svetnik pl. Globočnik, ministrska tajnika dr. Babnik in Heinz, župnik nemškega reda Mgr. Jančar, prof. Stritar, dr. Milan Stritar, dr. Primožič, dr. Seshun, dr. Lenoch, dr. Vepřek, major Tomše, ritmojstra cesarske garde Benesch in Andrejka, dr. Mantuani, dr. Simonič, dr. Murko, dr. Menčík, dr. pl. Rešetar, vladni svetnik dr. vitez Le Monnier z vsemi uradniki centralne direkcije in dunajske direkcije o kr. zaloge šolskih knjig itd. Navzočnih je bilo tudi mnogo dunajskih dam in zlasti veliko slovenskih visokošolcev. Po končanem cerkvenem obredu zapel je pevski zbor „Slovenije“, „Blagor ma“ tako ginaljivo, da je slovensko petje napravilo na navzočne globok utis, in da se je marsikatero oko porosilo. Slovenska pesem se je morebiti pri tej žalostni priliki prvokrat razlegala v dunajski stolni cerkvi. Truplo prepeljali so potem na južni kolodvor, za krsto pa je sledil poseben voz, na katerem je bilo videti mnogo prelepih vencev, med njimi tudi venec „Slovenije“. Danes pa so izročili truplo ranjcega zemlji domači v Šmihelu.

— **Pouk v šoli „Glasbene Matice“** se je — kakor smo že poročali — pričel z dnem 7. t. m., to je v ponedeljek, a le za harmonijo, solopetje, klavir in za gosli. Pouk glasbene teorije in zborovega petja, kamor prihajajo tudi učenci iz ljudskih šol, je pa še sistiran za toliko časa, dokler bodo zavoljo nalezljive bolezni zaprte ljudske šole. K pouku harmonije, solopetja, klavirja in gosli pa tudi sedaj ni dovoljeno priti gojencem, v katerih stanovanju je kdo bolan na nalezljivi bolezni.

— **„Narodna čitalnica v Ljubljani“** priredi, kakor smo že poročali, jutri, t. j. v soboto dne 12. t. m., v mali dvorani „Narodnega doma“ s sodelovanjem meščanske godbe svojo prvo letošnjo plesno zabavo. Pričetek točno ob polu deveti uri zvečer.

— **Mestna mlekarja v Ljubljani** se utegne v kratkem ustanoviti in sicer v zvezi z mlekarskimi zadrugami po deželi. Ta mlekarja ima se osnovati na združni podlagi ter bo imela nalogo, mesto Ljubljano bolje preskrbovati z mlekom, na drugi strani pa pomagati mlekarskim zadrugam pri oddaji njih izdelkov.

— **Plesni venček** gostilniških, hotel-skih in kavarnarskih uslužbencev, ki se vrši zaporedno ali v „Nar. domu“ ali v steklenem kazinskem salonu, se je vršil včeraj v kazinskem salonu ob veliki vdeležbi odličnjakov civilnih in vojaških krogov ter narodne družbe. Zlasti častništva je bilo mnogo. Plesalk je došlo mnogo v elegantnih toaletah. Četvorke je plesalo okoli 60 parov.

— **Rakovski samci** prirede tudi letos plesni venček v dan 9. februarja t. l., kar naj blagovoliijo sosedna društva na znanje vzeti. Natančneje sledi.

— **Ogenj.** V Mojstrani je dne 8. t. m. začelo zvečer goreti v dimniku pri gosp. J. Rabiču. Nevarnost je bila velika, ker je gorelo že celo uro, predno se je ogenj zapazil. Prvi ga je zagledal Janez Peternel, ki je ljudi poklical na pomoč. Mojstranska

požarna bramba je prihitela in ogenj pogasila, dimnike anaštili!

— **Učiteljsko društvo za ormoški okraj** si je izvolilo pri svojem obdnem zboru dne 6. januarja t. l. sledeči odbor: gg. Ernest Slano predsednik, Anton Porekar podpredsednik, Adolf Rosina tajnik, Jože Rajšp blagajnik, Domicijan Serajnik pevodja, Janko Košar in Miha Vauhnik odbornika.

— **Mladinske knjižnice I. zvezek.** Ravnokar izšla je v založbi L. Schwentnerja v Ljubljani knjižica z dvema povestima: „Medvedji lov“ in „Čukova smrt“, kateri je spisal Josip Brinar. Cena lepo kartoniranemu iztisu 80 vin., po pošti 90 vin. Te povesti je nagradil „Češko slovenski spolek v Pragi“. Naslovni list je v narodnem slogu narisal arhitekt J. Jager na Dunaju. Več o tej lepi in dobrodošli knjižici v kratkem.

— **Obrtno gibanje v Ljubljani.** Tekom meseca decembra pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt, in sicer: Anton Kanc, Šelenburgove ulice št. 3, trgovino z drogami in z mešanim blagom; Josip Balant, Tržaška cesta št. 39, malo trgovino z mešanim blagom; Helena Rojc, Kolodvorske ulice št. 28, prodajo razglednic; Marija Založnik, Stara pot št. 1, malo trgovino z mešanim blagom; Kamilo Krašna recte Krapež, Jurčičev trg št. 3, urarski obrt; Marija Jemec, Tržaška cesta št. 14, trgovino z mešanim blagom; Marija Škof, Rečne ulice št. 8, trgovino z žganimi opojnimi pijanci; Josip Poppler, Konjušne ulice št. 9, trgovino s premogom in drvni; Iv. Gorup, Slomškove ulice št. 12, izdelovanje sodovce; Miha Gon, Konjušne ulice št. 13, izdelovanje podob iz mavca. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so obrt: Ivan Jebačin, Tržaška cesta št. 14, podružnico špecerijske trgovine; M. Spindler, Florijanske ulice št. 36, izkuh; Ivan Žitnik, Trnovski pristan št. 6, branjarijo; Julijana Požek, Marije Terezije cesta št. 1, žensko krojaštvo; Konrad Stöcklinger, Rimska cesta št. 16, izdelovanje opeke; Frančiška Pečan, Stara pot št. 1, prodaja živil; Aleksander Valjavec, Bohoričeve ulice št. 33, vrvarski obrt; Rudolf Göbel, Tržaška cesta št. 14, stavbno podjetje; Ivan Poljanšek, Tržaška cesta št. 39, branjarijo; Ferdinand Fabing, Sv. Petra cesta št. 9, izdelovanje orgelj in glasovirov; Josip Čad, Poljanska cesta št. 25, pekarski obrt; Lovro Blaž, Stari trg št. 12, kramarijo; Maks Brus, Pred škofijo št. 13, prodajo žganja na drobno; Ana Smole, Rimska cesta št. 16, branjarijo; Anton Jenko, Radeckega cesta št. 24, prodajo premoga; Josip Balant, Tržaška cesta št. 39, prodajo loncev. — V zakup sta vzeli: Terezija Weiser, Tržaška cesta št. 21, gostilničarski in krčmarski obrt Franca Ferlinca; Arpalica Praunseis, Mestni trg št. 19, krčmarski obrt Ivana Praunseisa.

— **Prijeta tatnica.** Mestna policija je včeraj prišla nevarno tatnico, 18letno Marijo Skafarjevo iz Črne vasi, katera se je že dlje časa potikala okoli in kradla ter goljufala. Tako je v Postojini ukradla služkinjam v hotelu „pri ogrski kroni“ več obleke, vredne 28 kron. V Idriji je neki ženski izvabila obleko in jo odnesla in v Žireh je ukradla svoji gospodinjici denar in obleko in je pobegnila. Tudi v Ljubljani je goljufala.

— **Cirkus „Barnum in Bailey“** pride koncem meseca maja ali začetkom meseca junija t. l. v Ljubljano.

* **Napredek Japoncev.** Japonski minister je odredil, da naj se v bodoče v srednjih in ljudskih šolah na mesto dose-danjih kitajskih pismenih znamenj uporabljajo latinske črke. S tem korakom se je Japan zopet bolj emancipiral od kitajske kulture.

* **Tatvina na italijanskih železnicah.** Iz Rima javljajo: 4. t. m. je bilo iz brzovlaka Turin Rim na postaji Pisa ukradenih trinajst vreč s priporočnimi pismi. Vrednost teh pisem presega 300 000 lir. Vagon, v katerem se je nahajala pošta, so bili v Turinu zapečatili s svincem. Med ukradenimi stvarmi se nahaja vreča pariške pošte, v kateri se je nahajalo sedem pisem za Palermo, potem vreča iz New Yorka in Bostona, namenjena v Neapelj s 4 priporočnimi pismi in vreča iz New-Yorka za Palermo s 50 navadnimi pismi. V poštne-m vozu je bila tudi pošta za angleško eskadro v Malti.

* **Lov na Musolina.** Kakor javljajo iz Reggio v Kalabriji, se lov na Musolina nadaljuje. Nekateri trdijo, da so ga 29. de-

cembra m. l. videli in spoznali v okrožju Bova. Zato so tisti okraj preiskali karabinieri, pretaknili vse kote, a brez uspeha. Sedaj pa se poroča, da je Musolino na Siciliji, in sicer v mestu Katanija, kjer ga policija takisto išče marljivo po krčmah in hotelih. Tretja vest poroča, da so se 31. m. l. karabinierji srečali v ulici „Baracca dei briganti“ z dvema sumljivima človekoma. Vnel se je boj, v katerem se je na obeh straneh streljalo, a zadet ni bil nihče. Seveda nihče ne dvomi, da je bil Musolino poleg. Najzanimivejša pa je vest, ki je došla iz Aspromonta in ki trdi, da so našli 5. t. m. v gozdu Sila Musolino — zmraznjene.

Književnost.

— **„Pravnik“.** 11. in 12. št. ima tole vsebino: 1. K. W.: Pravni značaj zahtev, pristojedihi zakonskemu drugu po smislu §-a 757. obč. drž. zak. 2. Dr. I. Robida: Degeneracija in alkoholika psihoza. 3. W.: Kako je tolmačiti določila zakona z dne 16. januarja 1896, št. 89 drž. zak. de 1897? 4. Dr. Dane Marinič: Mala fides stečnika, napose dostalca. 5. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo. a) Če je posojilo med zakonskima neveljavno, ker se ni bil napravil notarski akt, dá se valuta po §-u 1431. obč. drž. zak. kondicirati. — Priznanje pravno obstoječe terjatve ne spada med pravna dejanja, ki se dajo izven konkurza izpodbijati. — K uporabi §-a 489. o. pr. r. b) Vožnja po službečem zemljišči, ki ni neobhodno potrebna, more ustanoviti razširjenje vozne služnosti (§ 484. o. d. z.) c) Kako je pri razdelbi največjega ponudka vpoštovati denarno terjatev, kateri je odstopljena prednost pred vknjiženim prevžitkom? d) Zvršilo s prisilno osnovo zastavne pravice po vknjižbi zastavne pravice za zapale obresti kake hipoteke je vknjižiti brez pripombe „v vrstnem redu s terjatvijo na glavnici“. Kazensko pravo. a) Obnova postopanja po §-u 362. kaz. pr. reda, če se izgubi kazenski akt. b) Tudi v civilnosodnem postopanju more priča neresnične navedbe nekaznivo preklicati le do formalnega zaključka svojega zaslišanja (prim § 343. civ. pr. r.); poznejšnji preklcik je ne oprošča jamstva, utemeljenega v §-u 199. a. kaz. z. c) Subjekt pregreška po §-u 45. vojn. zak. od 11. aprila 1889, drž. zak. št. 41, je lahko tudi vojni zavezanec, ki je radi telesnih hih nespoboben za vsako vojaško službo. 6. Izpred upravnega sodišča. Davčnemu zavezancu je naznaniti razloge, t. j. konkretne okolnosti, ki povročujejo pomisleke proti pravilnosti in popolnosti njegove napovedi. 7. Književna poročila. 8. Razne vesti. „Pravnik“ iznova toplo priporočamo!

— **„Zvonček“**, list s podobami za slovensko mladino, je začel svoj drugi letnik. 1. šte. ima to le vsebino: Božič... Zložil J. Stepenko. — Uspavanka. Zložila Vida. — „Krnc, a kje si ti?“ Zložil Oton Zupančič. — Tepežnica. Zložil A. M. Rostov. — Nove jaslice. Spisal Ivo Trošt. — Človek — živali. Spisal St. Perluga. — Molitev (s podobo v barvi). Zložil Modest. — In ga bom (s podobo) Spisal Igor. — Bolna mati. Pravljica (s barvasto podobo). Spisal P. Petrovič. — Trije medvedi (s podobo). Spisal Ivo Trošt. — Zima. Zložil J. Stepenko. — Rebus. Priobčil Fr. Petrič. — Drobiž. „Zvonček“, ta najboljši in najlepši list za mladino, iznova toplo priporočamo. Za vse leto stoji le 5 K. Naj bi ne bilo slovenske družine brez lepega „Zvončka“!

Telefonska in brzojavna poročila.

Celje 11. januarja. Naš kandidat dr. Dečko je dobil 642 glasov, prof. Pommer pa 725. V Celju se je vporabljal najhujši terorizem. Vse je volilo na nemški strani, tudi Wurmser, Bayer in Gleispachovi avskultanti. Na volišče so nosili na pol mrtve volilce za Nemca ter pritirali zadnjega pohabljenca. A vzlic temu je ta zmaga — zadnja nemška! V poslednjem času so črtali več slovenskih volilcev. Gornji Grad, Mozirje, Ljubno in Žalec so volili enoglasno narodno.

Šoštanj 11. januarja. Oddanih 81 glasov, dr. Dečko 53, dr. Pommer 28. Slava zavednim volilcem!

Vransko 11. januarja. 54 glasov dobil Dečko, jednega Brinovec. Pommer nobenega.

Kozje 11. januarja. Dečko 38, Pommer 19. Deset naših je bilo z velikimi svotami, došlimi iz Celja za Pommerja, kupljenih. Ovadba je že vložena.

Središče 11. januarja. Vseh 109 oddanih glasov je dobil narodni kandidat dr. Radoslav Pipuš.

Gradec 11. januarja. V Judenburgu je Reicher zmagal. Boj v Gradcu je hud, vender je Hofman-Wellenhofu zmaga zagotovljena.

Dunaj 11. januarja. „Neue Fr. Presse“ trdi, da se skliče drž. zbor na dan 30. januarja.

Dunaj 11. januarja. V Olomucu je izvoljen češki kandidat Skala z večino 300 glasov. Tukajšnji listi prijavljajo dolga poročila o tej borbi in zahtevajo, naj se kazensko postopa zoper volilno komisijo v Prostějovu, češ, da so Čehi sleparili.

Dunaj 11. januarja. „Vaterland“ pravi, da se nemški klerikalci trudijo pregovoriti barona Dipaulija, da bi sprejel mandat bolcanskih kmetijskih občin.

Praga 11. januarja. „Nar. L.“ dokazujejo, da je zmaga nemških radikalcev odgovor nemškega naroda na razveljavljenje jezikovnih naredb. Na najvišjem mestu se je reklo, da se nemški radikalizem takoj zatne, čim se razveljavijo jezikovne naredbe. Te naredbe so bile razveljavljene, ali radikalizmu ni konec, ampak dosegel je znamenito zmago.

Praga 11. januarja. Deželni poslanec Šyl je izstopil iz mladočeške stranke

Črnovce 11. januarja. Novovoljeni poslanec Nikolaj Vasilko je imel danes dvoboj s polkovnikom baronom Gemmingenom.

Linc 11. januarja. Nemška klerikalna stranka je danes izgubila jeden mandat. Njen kandidat Muhr je propadel in izvoljen je bil nemški liberalc dr. Bäuerle.

Narodno gospodarstvo.

Tuberkuloza pri goveji živini.

Najbolj razširjena bolezen, da najhujša kuga ki mori človeški rod in največ žrtev zahteva, je tuberkuloza ali jetika. Koliko zdravniških kongresov, koliko učenjakov se je in se še bavi s to boleznijo pa vse zaman. Zatreti se ne da!

Kakor znano je izmed vseh domačih živali, ravno goveja živina ista, med katero se tuberkuloza najbolj širi. V naših krajih je ta bolezen, hvala Bogu, še malo znana; le tu in tam se dobi kako živinče, ki hira na tuberkulozi. Naša goveda je še trdna, še ni omehkužena kakor so nekatera čista plemena ki se posebno z Nemčije importirajo. Statistika kaže, da se ravno na Nemškem slučaj tuberkuloze jako množe. Tako je n. pr. v večjih mestih 20—30%, zaklane živine tuberkulozne. Na Nizem Avstrijskem so našli v enem letu do 1500 goveje živine tuberkulozne. Leta 1895 vpeljalo se je iz Danske na Nemško 133.118 glav goveje živine od katerih je bila, kakor se je pozneje konstatiralo, skoraj polovica tuberkuloznih.

Že iz teh malih podatkov se lahko posname, kako močno mora biti ta kuga po Nemškem razširjena.

K nemškim pasmam, med katerim vlada tuberkuloza, je tudi prištevati simentalsko pasmo katero v novejšem času kaj radi vvažajo na Kranjsko. Da v istini preti s to pasmo nevarnost za našo domačo govedo, sledi že iz tega, da se je pred kratkim v ljubljanski klavnici pri dveh simentalskih bikih, katera sta se oba na Dolenjskem rabila za plemo, plućna tuberkuloza konstatirala. Pred par leti je dala pobiti sama kmetijska družba bika simentalske pasme, kateri je kazal sumljive znake. In res, bik je bil tuberkulozen. Neki trgovec je lansko leto poslal od tu simentalskega vola na Tirolsko; pri klanju zasledili so tuberkulozo in celo živinče konfiscirali.

Z ozirom na to, da je goveda te pasme velika, da se dobro križa z domačim plemenom, da so krave dobre mlekarice, bi svetovali dokler še ni prepozno, da merodajni krogi, posebno pa o. kr. kmetijska družba, vse store, da se — ako že ostanemo pri tem plemenu — bolezen ne zanese med našo dosedaj većinoma še zdravo domačo govedo in ako je že zane-

žena, da se smeji in kolikor možno hitro zatre.

Edino sredstvo, spoznati to bolezen pri živi govedi, je dosedaj cepljenje s tuberkulinom, kar najtopleje priporočamo da se uvede pri vsaki govedi simentalke pasme predno se izroči svojemu namenu. Tudi vso drugo govedo simentalke pasme ki se že nahajajo v deželi, bi bilo umestno cepiti.

Le tako je mogoče, da se naša, domača živina ohrani zdrava in neokužena kar ne bo samo v prid pozameznim živinorejcem, temuč je tudi s splošno zdravstvenega stališča eminentne važnosti saj je znano, da dobe tudi ljudje tuberkulozo od živine, zlasti ako uživajo nekuhanu mleko tako bolnih krav. —

Pavel Skale,
mestni živinozdravnik.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborna deluje

antiseptična

Melusina ustna in zobna voda

utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (28-2)

dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Realijska cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m. Srednji kračni tlak 786-0 mm.

Januar	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Motnja v 24 urah
10.	9. zvečer	744.0	- 7.4	sl. vzhod	oblačno	
11.	7. zjutraj	743.6	- 8.8	sl. jzhod	oblačno	
	2. popol.	742.8	- 6.5	sl. vzjvzh.	jasno	0.0 mm.

Srednja včerašnja temperatura -7.6°, nor-
male: -2.7°.

Dunajska borza

dne 11. januarja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.30
Skupni državni dolg v srebru	98.15
Avstrijska zlata renta	117.10
Avstrijska krona renta 4%	98.10
Ogrska zlata renta 4%	117.10
Ogrska krona renta 4%	92.25
Avstro-ogrsko bančno delnice	1698.10
Kreditne delnice	661.10
London vista	240.5
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.65
20 mark	23.52
20 frankov	19.16
Italijanski bankovci	90.75
C. kr. cekini	11.37

Ljubljanska kreditna banka

Laibacher Creditbank

v Špitalskih ulicah št. 2

menjalnica v prtiličju

sprejema vloge na hranilne knji-
žice ter iste obrestuje po 4% od dne
vloge do dne dviga,

2% rentni davek od teh hranilnih
vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka

izplača tudi večje svote brez od-
povedi. (11-9)

Zunanjim vlagateljem

so na željo poštno hranilnične položnice na
razpolago v svrhu poštne proste
vpošiljatve zneskov.

Tužnim srcem nasmanjamo vsem so-
rodnikom, prijateljem in znancem ža-
lostno vest, da je Bog vsemogodni našo
ljubo mater, oziroma sestro, taščo in
staro mater gospo

Magdaleno Kren

včeraj svečer ob 10. uri v starosti 88 let
prevideno s sv. sakramenti za umirajočo,
po dolgem bolehanju, poklical k Sebi v
boljšo življenje.

Pogreb drage ranjke boše jutri v
soboto 12. t. m. ob 4. uri popoldne iz
hiše žalosti sv. Petra cesta št. 40 k sv.
Krištofu.

Sv. maše za dušnice brale se bodo v
več cerkvah. (82)

V Ljubljani, 11. januarja 1901.

Žalujoča rodbina Zirnstein.

Brez posebnega obvestila.

Posebni parte se ne izdajajo.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga bez Trbiž.
Ob 12. uri 5 m po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee,
Solnograd; čez Klein-Beifang v Steyr, v Linc na Du-
naj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj obojni
vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost,
čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob ne-
deljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m do-
poldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec,
Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne
obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz;
čez Klein-Beifang v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen,
Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare,
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v
Novo mesto in v Kočevje. Obojni vlaki: Ob 6. uri
54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj obojni vlak z Du-
naja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov,
Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Bu-
dejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseea, Ljubna,
Celovca, Beljaka Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m
dopolodne obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Kar-
lovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic,
Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha,
Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina,
Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri
38 m popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna,
Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
— Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak z Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in
aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga
iz Novega mesta in Kočevja. Obojni vlaki: Ob 8. uri
in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol.
v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m
popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljub-
ljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj,
ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Nikdar več v življenju!!

355 važnih komadov

za samo 3 K 60 h.

1 krasna pozlačena ura z lepo verižico, z
jednotno pisano garancijo, 6 finih žepnih rob-
cev, belih ali barvastih, ovrtnica z orijentalnimi
biseri, najlepši ženski nakit, 1 lep moški prstan
z imitiranim žlahtnim kamenom, tudi za dame,
1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz
double-zlata, vsi s patentnim zaklopom, 1 krasen
smodkin nastavek z jantajem, 1 ff. žepni nož,
1 komad dišečega toaletnega mila, 1 usnat port-
moné, 1 toaletno zrcalo z etuijem, 1 par buto-
nov z imit. briljantom, prav dobro ponarejenim,
1 večna beležnica, 20 predmetov za dopisne po-
trebe in še 255 raznih stvari, neobhodno potrebnih
v hiši, gratis.

Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja
vredna, velja le 3 K 60 h.

Razpošilja proti povzetju nova krakovska
razpošiljalna tvrdka. (80)

F. Windisch

Krakow No. B.K.

Za neugajajoče se vrne denar.

Hôtel Virant.

V nedeljo, 13. januarja 1901

plesni venček

pri kojem svira

ljubljska meščanska godba.

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Konec ob 4. uri zjutraj.

Vstopnina za osebo 60 vinarjev.

Cene pijač in jedilom nepovišane.

K mnogobrojnemu obisku vabi

Fran Čirič

(87-1)

hotelir.

Velesno surovo maslo

prve planinske mlekarke zadruge

priporoča

Edmund Kavčič

Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.

Istotam:

(12-8)

Fina narezana svinjska gnjat, an-
gleški Victoria-Punsch-Extrakt, iz-
borna zaloga finega vina.

Brady-jeve
kapljice za želodec

(prej
Marijacejske kapljice za želodec)

prirejane v lekarni „pri ogerskem kralju“
Karla Brady-ja na Dunaji, I., Fleisch-
markt 1.

v obče izkušeno in poznato zdravilo, ki
oživlja in okrepuje želodec, če je pre-
bava motena, in sploh pri želodčnih bo-
lečinah.

Cena steklenici 40 novč.
Dvojna steklenica 70 „

Usojam se opozarjati še jedenkrat, da se
moje kapljice za želodec čestokrat ponarejajo.
Pazi naj se torej pri kupovanju na gorenjo
varstveno znamko s podpisom C. Brady, in
naj se zavrne vse kot nepravilno, ako nimajo
te znamke in podpisa C. Brady.

Kapljice za želodec lekarnarja
C. Brady-ja

(prej Marijacejske kapljice za želodec)
so shranjene v rudečih nagubanih skatljah in
imajo podobo sv. Matere Božje Marijacejske
(kot varstveno znamko). Pod to znamko mora
biti podpis C. Brady.

Deli so navedeni. (1739-12)

Kapljice za želodec se pristno dobivajo
v vseh lekarnah.

Št. 5/Pr.

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je začasno popolniti

službo kurilca mestne elektrarne

z letno plačo 1200 kron

Prosilci za to službo morajo dokazati, da so avstrijski državljani, dotlej neomade-
ževanega življenja telesno in duševno zdravi, najmanj 18 in ne več ko 40 let stari,
slovenščine v besedi in pismu popolnoma zmožni in morajo biti izvežbani strojni ključarji.

Izkazati se morajo z najmanj dvema letoma kurilske službe.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati pri predsedstvu mestnega magistrata naj-
kasneje

do 31. januarja l. 1901.

Zakasnele ali pomanjkljive prošnje se ne bodo vpoštevale.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 3. januarja 1901.

Slavnemu p. n. občinstvu

uljudno naznanjam, da sem prevzel v najem

Röger-jevo restavracijo

na Ambroževem trgu.

Točil bodem pristna dolenska vina (osobito izborni cviček), štajerska,
istrska in goriška vina, kakor tudi izborno Reininghausovo marčno pivo
po zmerni ceni, ter bodem tudi skrbel, da bodo ob vsakem dnevnem času
mrzla in gorka jedila na razpolago.

Za obilen obisk se priporočam

Ivan Hrovat

(91-1)

gostilničar.

Ljubljanski

ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XXI. (1901).

Izhaja po 4¹/₂ pole obsežen v veliki osmerki
po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji
vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt
leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

VABILO

k

plesni veselici

katera boše

v soboto, dne 12. januarja 1901

v gostilni „Amerika“ na Glincah št. 28.

Začetek ob 7. uri zvečer.

Vstopnina 40 h.

Dame proste.

K tej veselici uljudno vabi

F. Zanoškar

gostilničar.

(85-2)

Proda se

zaradi bolezni posestnika

lepo posestvo

v velikem kraju na Spodnjem Štajerskem,
blizu železnice, na katerem je že mnogo
let mesarija in krčma s prav dobrim uspe-
hom. Cena 28000 K. Travniki in njiv
je blizu 9 oralov ter nekoliko gozda. Po-
lovica kupnine ostane lahko vknjižena na
posestvu. (82-1)

Naslov pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Domač

plesni venček

priredi se

v soboto, dne 12. t. m.

v gostilni „pri znamenju“

na Sv. Petra predmestju.

Za dobro postrežbo bo skrbjeno.

Cenjene goste bo tudi zabaval izvrstni

fonograf.

K mnogobrojni udeležbi vabi

uljudno

(84-2)

gostilničar.

Prešernove stoletnice

je izšla decemberska številka

„Ljubljanskega Zvona“

posvečena povsem

pesniku Prešernu

bogate ilustrovana.

Posamezni izvodi te številke K 2.40. Po pošti 12 vinarjev več.

Naročila usprejema

Lavoslav Schwentner, knjigotržec v Ljubljani.